

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΟΛΕΓ'

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΕΡΤΑ

Μεταξύ άλλων φίλων, έκεινο τὸ βράδυ μ' έπεσκέφθησαν στὸ σπίτι μου καὶ ἡ δὶς Βομπέρ με τὸν ξαδελφό της Ρενέ Ντιμπράτ. Είχαμε άρχίσει νά μιλοῦμε γιά τήν άγάπη. Κάποιος διηγείτο μιά έρωτική ιστορία, ἡ όποία εἶχε θλίβερό καὶ σκληρό τέλος. "Έξαφνα ὁ Ντιμπράτ τὸν διέκοψε λέγοντας :

— Θεέ μου ! καὶ ποῖος μπορεῖ νά ἰσχυρισθῆ ὅτι δέν ὑπῆρξε, άδικος ἢ σκληρός, μιὰ τουλάχιστον φορὰ στή ζωῆ του ;

Καθόμουν κοντά στήν δα Βομπέρ. Τά λόγια αὐτά τοῦ ξαδελφου της τῆς έκαναν ν' άνατριχιάσει. Μιά ξαφνική γλωμάδα άπλώθηκε στὸ όρατό της πρόσωπο καὶ μιὰ βαθεῖά θλίψη σκέπασε τὸ περήφανό της βλέμμα. Σάν νάθελε νά διώξῃ μιὰ τυραννική άναμνηση πέρας μηχανικά τὸ λεπτό της χέρι άπό τούς κροτάφους της όπου άσπριζαν ἤδη μερικέες τοίφρες μαλλιών, καὶ με τὸν πυρετώδη έκεινον τόνο, με τὴν ὀρμη έκεινή που μᾶς σπρώχνει πρὸς τὴν έξομολόγηση όταν ξυπνά αίφνης, μέσα μας, μιὰ τύψη, μιὸ εἶπε σιγά !

— Ναί, εἶνε σωστὸ αὐτὸ που εἶπε ὁ ξάδερφός μου... "Ω, τί σωστὸ που εἶνε !... "Έτσι κ' ἐγὼ τῆς όποιás εκτιμᾶτε τώρα τὴν καλωσύνη καὶ τὴν μαροθυμία, δέν ἔγι νά καλῆ παρὰ άφοῦ ὑπῆρξε σκληρή... "Α ! μιὰ σκληρὴ μάστιγα !...

Καὶ χωρὶς νά μου δώση τὸν καιρὸ νά τῆς ζητήσω νά μου διηγηθῆ τὴν ιστορία που ἔμάντευα άρχισε νά μου λέη :

— Τρία χρόνια μετὰ τὸν πόλεμο, ἡ μητέρα μου, ὁ ξάδελφός μου Ντιμπράτ καὶ ἐγὼ εἴχαμε πάει γιά θάλασσα λουτρά, σὲ μιάν άκτή τῆς Νορμανδίας. "Ήμουν τότε νεοτάτη. "Ήξερα ὅτι ὅλοι μ' εῴρισαν ὡμορφη κι' αὐτὸ με έκανε ὑπερήφανη καὶ τολμηρή.

"Απ' τούς πελάτας τοῦ ξενοδοχείου ὅπου μέναμε, ένας μόνον άντρας μου άρρεσε. "Ήταν ένας τριαντάρης, πολὺ ψηλός, πολὺ ὠμορφος, που τὰ εὐγενικά καὶ κανονικά του χαρακτηριστικά εξέφραζαν δύναμη καὶ ένεργητικότητα, συγχρόνως όμως καὶ μιὰ βαθεῖά θλίψη. Εἶχε ἄρας στρατιωτικοῦ. "Ὁ ὀνηρότης του τοῦ άνεβαζε τὸ φαγητὸ στὸ δωμάτιό του, καὶ όταν φροπατοῦσε καμμιὰ φορὰ στὸ πάροχο τοῦ ξενοδοχείου ἦταν πάντα μόνος καὶ σκεπτικός καὶ πάντα φορούσε μιὰ μακρὰ μαύρη στρατιωτικὴ μπέρτα. Δέν φαινόταν νά γνωρίζῃ κανέναν καὶ κανέναν δέν χαιρετοῦσε.

"Ὅλ' αὐτὰ μου έφάνηκαν παράξενα καὶ εἰκίνησαν τὴν περιέργειά μου. "Έφρα ἔτσι τὰ πράγματα ὥστε συναντήχαμε μιὰ μέρα στὸ δρόμο καὶ τοῦ μίλησα. "Έκεινος μου άπάντησε ψυχρότατα. "Ὡς τόσο διέκρινα γιά μιὰ στιγμή στὰ ματια του κάποια λάμψη χαρῆς... Φάνηζε κάπως συγγινημένος... Προσπάθησε όμως νά συζητηθῆ.

Από αὐτὴ τὴ μέρα με άπέφσυγε. Καὶ μόνη ἡ εμφάνισίς μου έτρεπε εἰς φυγήν τὸν πολεμιστὴν αὐτόν !

"Ὁ ξάδελφός μου άντελήθη ὅλη αὐτὴ τὴν ιστορία καὶ με πήρε στήν χοροῖδία. Προσποιήθηκα καὶ γὼ ὅτι παίρνω στήν χοροῖδία τὴν άπέναντί μου σάση έζεινον που τὸν έκαλούσαμε ὁ «άξιωματικός» κατὰ βάθος όμως ἦμουν πεισμιωμένη καὶ περαγμένη μαζί του.

Δύο περιστατικά μετέβησαν ἔστερα από λίγο καιρὸ σὲ αντίπαθεα κατ' άρχάς καὶ σὲ βαθεῖά άποστορφή κατόπιν, τὰ αἰσθήματα που μου εἶχε άρχίσει έμπνεύσει «ὁ άξιωματικός».

Μιά μέρα σ' ένα μοναχικό μου πεοίκοτο, καθῶς κατέβαινα ἔγαν κατηφορικό δρόμο πρὸς τὴν άροσιαιλιά, πίσω άπό μιὰ γρηά ζητιάνα, φροτωμένην με ζῦλα καὶ θάμνος, τὸν εἶδα Έξαφνα νά προβάλλῃ. Τῆ στιγμή άκριβῶς έδειχνε τῆς ξέρυγε τῆς γρηῆς τὸ φοροτό καὶ ἔπρεσ καταγῆς, παρασθόντας καὶ τῆ γρηά κάτω. Τότε ἐγὼ έτρεξα, τὴν σήκωσα, τῆς ξανάβαλα τὰ ζῦλα στὸν ὦμο, πρὶν ὁ άξιωματικός κάνει καὶ τὴν παραμιζότερη κίνητη γιά νά τὴν βοηθήσει.

— Δέν φανταζόμουν, φώναξα, μὴν κατορθώνοντας νά πνίξω τὸν θυμὸ μου, ὅτι ένας άντρας μπορούσε νάμει τόσο άγενής. Τουλάχιστον δώστε, σᾶς παρακαλῶ, λίγες, δεκάρες στήν γεροντίσσα αὐτῆ, γιατί δυστυχῶς ἔχασα νά πάρω λεπτὰ μαζί μου.

Τὸ πρόσωπο τοῦ άξιωματικοῦ πήρε στήν άρχη μιὰ έκφραση διαστασιμὸ γερμάτου άγωνία. Μοῦ φάνηκε ὅτι θὰ ζητοῦσε συγγνώμη, θὰ ἔδινε εξηγήσεις. Ὡς τόσο τὰ χεῖλη του εἰσάλεψαν χωρὶς τίποτε νά ποῦνε, τὰ χαρακτηριστικά του πήραν τὴν συννηθεισμένη τους σκληρότητα, καὶ δίχως νά δώση τίποτε, άπομακρόνηθε βιαστικός.

"Ήτανε πρώτη φορὰ που μου γινότανε τέτοια προσβολή. Λη-

γήθηκα τὸ περιστατικό στὸν ξάδελφό μου ὁ ὅποιος ὑποσέθηκε ὅτι στήν πρώτη ευκαιρία θάδινε τὸ μάθημα που τοῦ χρειαζότανε στὸν άξιωματικό. ***

Πέρασε μιὰ βδομάδα χωρὶς νά τὸν ξαναῖδοῦμε. "Ένα βράδυ μ' ὄλον ὅτι έκανε δυνατὴ τριζυμία, ὁ ξάδελφός μου καὶ γὼ κυττάξαμε άπ' τὴν άρχη τῆς προζυμιάς τ' άφριμένα ζῦματα που ξεσποῦσαν μ' ὀρμη στὸς βράχους. "Έξαφνα μιὰ άπελπισμένη φωνὴ μᾶς έκανε νά τρέξουμε πρὸς τὸ μέρος τῆς προζυμιάς όπου βρισότανε μιὰ σιδερένια σάλα σκαλισμένη στὸν πέτρινο τοῖχο.

"Ὁ άξιωματικός ἦταν ἐκεῖ καὶ κατάχλωμος, με συνσεπασμένη μορφή, φώναζε με φωνὴ τὴν όποιαν ἔπινγε μιὰ φορτικὴ άγωνία :

— Έκεῖ, κάποιος ἔπρεσ στή θάλασσα... Ναι, ἐκεῖ ἔπρεσ τόρα δά !

"Ὁ ξάδερφός μου ὀργισμένος άπήντησε :

— "Ένας άνθρωπος πνίγεται καὶ αντί νά τρέξετε νά τὸν βοηθήσετε, κάθεστε καὶ φωνάζετε ἔξ του ασφάλους, σάν μιὰ... Χωρὶς ν' άποτελειώση γάν τῆ φροση του ὁ Ρενέ έτοιμάστηκε νά ριχτῆ στή θάλασσα. "Αλλά δύο νύκτες τὸν συννεζότανε, ἔνω ένας τρίτος, λίγο πιὸ πέρα, ξεπλωμένος μπρούμυτα στήν προκυμαία, με προσταμένα τὰ χεῖρα φώναζε :

— Τουόρηξα μιὰ άνεμοσάλα, τὴν ἔπιασε, θὰ σωθῆ !... Καὶ σὲ λίγο πράγματι οἱ τρεῖς ναῦτες βγάλανε μουσιζίδι στὸ νερὸ τὸν άνθρωπο που λίγο ἔλειψε νά πνιγῆ καὶ τὸν ὀδηγήσανε πρὸς έναν κοντινὸ σταθμὸ πρώτων βοηθειῶν. Στὴν προζυμιά εἴχαμε μείνει μόνον ὁ ξάδελφός μου ἐγὼ ὁ ὁ άξιωματικός.

Χωρὶς νά γάση καιρὸ ὁ ξάδελφός μου γύρισε καὶ τοῦ εἶπε :

— "Αν δέν ἤξερα ὅτι εἶστε τόσο δειλός, κύριε, δέν θὰ σᾶς εξέφραζα με λόγια μόνον τὴν άγανάκτηση που μου προξενεῖ ἡ άχαρκτηρησιτῆ διαγωγή σας !

Στὸ άκουσμα τῆς ἔβρεσης αὐτῆς μιὰ θανάσιμη γλωμάδα χύθηκε στὰ μάγουλα τοῦ άξιωματικοῦ καὶ τὰ χεῖλη του ἔγιναν άόμοι γλωμότερα.

"Ὡς τόσο δέν άπήντησε.

"Ἡ σιωπῆ αὐτῆ μ' έκανε ἔξω φροσῶν. Σὲ μιὰ σύγχυση αἰσθημάτων ὀργῆς, πεισματος, περιεργείας, μὴ μπορώντας ἔξ ενστάιτου νά πιστέψω ὅτι ἄνθρωπος τόσο μεγαλότομος καὶ άδρός μπορούσε νάμει δειλός, θέλησα νά τὸν αἰθῶμι στὰ άρα, καὶ μαστιγώνοντας με τὸ βλέμμα καὶ με τῆ φωνὴ τὸν άξιωματικό, εἶπα στὸν ξάδελφό μου :

— Θῶ πῆγαινε χαμένος ὁ μπάτος σου, Ρενέ. "Ὁ κύριος δὲ θὰ εἶχε τὸ θάρρος οὔτε νά σηκῶση γάν τὸ χέρι του γιά νά προσποιηθῆ ὅτι θὰ σοῦ τὸν άνταποδώση !

Δέν εἶχα άόμοι τελειώσει τὰ λόγια μου κ' ἔξαφνα ὀνατριχιάσα. "Έγνοισα ὅλη τῆ φορτικὴ τὸν τρελλῶν μου λόγων, μόνον άπ' τὴν τραγικὴ ἀλλοιωμένη έκφραση τοῦ πελιδνοῦ προσώπου τοῦ άξιωματικοῦ. "Ὅλοι οἱ μῦς τοῦ προσώπου του συνσεπάθησαν άπ' τὸν αντίκτυπο μᾶς τρομερῆς ψυχικῆς πάλης. Κατόπιν με μιὰ φωνὴ που δὲ θὰ τῆ λημονήσω ποτέ, με μιὰ φωνὴ ραγιμένη άπ' τὴν ταπεινώση, με μιὰ φωνὴ που σπάραξαν λυγμοὶ χωρὶς νά ξεσπάσουν, ἔταυθλσε :

— Δέν εἰμι δειλός, δεσποινίς, ἀλλά σοεῖς εἰστε σκληρὴ ! "Ἡ σκληρότης σας προσπαθεῖ νά παραβιάση ένα μυστικό που δέν άποτελεῖ ντροπῆ καὶ που ὡς τόσο εἶνε σχεδόν μιὰ ντροπῆ γιά μένα, που εἰμαι τόσο ὑπερήφανος γιά τὴν δύναμή μου ! Τίποτε δέν μου εἶνε τόσο ὀδυνηρὸ ὅσο τὸ νά φανερωθῶ ὀτιν δυστυχία μου, τίποτε δέν με βασανίζει τόσο ὅσο τὸ νά ἔμπνεθω ὀκτο, καὶ ἰδίως σὲ σᾶς ! "Αλλά θὰ σᾶς τὸ πῶ άφοῦ δέν μπορῶ νά κάνω άλλως. "Ἰδοῦ τὸ μυστικό μου : "Ήμουν ὑπολοχαγός τοῦ πεζικοῦ, καὶ ἔχασα στή μάχη του Μάρνη καὶ τὰ δύο μου χεῖρα, ὡς τὸν άγκώνα. Στὴν φορτικὴ άδυναμία που βρισκόμαι, δέν μπορῶ νά σᾶς άποδείξω ὅτι δέν εἰμαι δειλός, οὔτε νά σηκῶσω γάν τὴ μπέρτα μου, γιά νά δῆτε τὰ φορτὰ κομμένα χεῖρα.

Μιά άνατριχίλα με πάγωσε, ἐξηκολούθησε ἡ δὶς Βομπέρ, μόλις ἡ συγγίνης τῆς τρομερῆς αὐτῆς άναμνήσεως, τῆς ἔπετρεψε νά συνεχίση.

Καὶ χωρὶς ν' άντιληφθῆ γάν ὅτι ὁ ξάδελφός της Ντιμπράτ εἶχε πληθῖσει καὶ τὴν άκουσε, συνεπλήρωσε :

— "Ὁ άνθρωπος με τὴν μπέρτα ἔξαφανίστηκε προτοῦ κατορθῶσω νά ξαναῖθω τὴν δύναμή μου γιά νά τοῦ ζητήσω συγγνώμη, τόσο ἦμουν συννεπασμένη, ἔξουθενωμένη, γεροπιασμένη γιά ὅτι εἶχα νάμει :

— Καὶ ὀλ' αὐτὰ τὰ πληρώνω ἐγὼ, διέκοψε ὁ Ντιμπράτ. Γιατί άπό τότε ἡ ὡμορφὴ μου ξαδελφῆ δέν μου ἔπέτρεπε νά τῆς μιλήσω ποτέ γιά γάμο, οὔτε που συγχώρησε τὴν καὶ τὴν σκληρότητα... ποῦ... εἰδείξε !..

Κάρολος Φολεγ'